У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-3740 — Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 224. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го ГРУДНЯ 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 9, 1970 No. 224. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 4 грудня 1970

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКА РОЗВІДКА СТВЕРДЖУЄ надзвичайно великий зріст кількости совєтських аґентів-шпигунів та їх активности в країнах Південної Америки. В останній декаді СССР реорганізував і дуже зміцнив свою шпигунську мережу в цілій західній півкулі, намагаючись витиснути чи применшити домінантну ролю американської розвідки. СССР використовує у своїй підривно-шпигунській діяльності невдоволення в деяких країнах Південної Америки політикою ЗСА. В 1960-х роках совєтські аґенти в Південній Америці були в середньому віком поза сороківку, тепер їх замінили значно молодшими. Совєтські розвідники вільно володіють еспанською мовою, деякі з них так же вільно володіють англійською мовою.

КАНАДІЙСЬКІ СЕПАРАТИСТИ НЕ ВИГРАЛИ нічого внаслідок викрадення й двомісячного в'язнення англійського торговельного представника Джеймса Кросса в Монтреалі. Серед людности вони цим актом не завоювали симпатій. Єдине, що їм вдалося, так це відлетіти — на основі договору з урядом Канади, без суду до кастрівської Куби. Французькомовні громадяни в Квебеку здають собі справу, що на цьому терористичні акти „Фронту за визволення Квебеку" не закінчаться.

ПРЕДСТАВНИКИ УРЯДУ НІКСОНА не передбачають ніякого значного зменшення бюджету на оборону країни внаслідок переговорів з СССР про обмеження озброєнь. Департамент оборони передбачає, що треба буде модернізувати оборонну систему з допомогою нової зброї. Річно на стратегічну зброю призначено тепер 8 більйонів долярів. Навіть коли б дійшло до порозуміння з СССР в справі обмеження нуклеарної зброї, то й тоді це не дало б значного зменшення видатків, бо треба було б видавати великі суми на контролю виконання договору, на вдержання бомбардувальників у постійних полетах для охорони ЗСА тощо.

ПЕНТАҐОН КАТЕГОРИЧНО ЗАПЕРЕЧИВ повідомлення, що було опубліковане в „Ню Йорк Таймсі", нібито Повітряні Сили ЗСА почали зміцнювати ракетні гнізда та збільшувати кількість „мінютменів" у тих гніздах із нуклеарною зброєю.

У СВІТІ

У БУРҐОССІ В ЕСПАНІЇ ВІДБУВСЯ перед військовим трибуналом воєнний суд над 15 членами підпільної революційної організації баскійських самостійників „ЕТА". Це була перша в історії Еспанії за правління генерала Франка розправа, на якій підсудним і їх оборонцям дозволено одверто говорити про політичну програму тієї організації та про знущання, що їх допускалась поліція над підсудними, щоб примусити їх до признання. Між підсудними були й два духовники

ФРАНЦУЗЬКА РАДИКАЛЬНА ПАРТІЯ ВІДБУЛА свою 69-ту конвенцію, на якій висловилася за радикальну ревізію теперішнього внутрішнього устрою Франції: щоб передати всі господарські, культурні й суспільні справи до вирішування адміністраційним одиницям, з яких складається Франція, отож „департаментам" та міським і сільським громадам, та залишення центральному урядові справ війська, закордонної політики й монетарної системи. Конвенція прийняла при тому згори, що Франція має належати до майбутніх З'єднаних Стейтів Европи. Французька Радикальна партія є насправді партією міщанського центру, а її генеральним секретарем є публіцист Жан Жак Серван-Шрайбер, опозиціоніст супроти сучасного уряду.

ПАПА ПАВЛО VI ПРОМОВЛЯВ в минулу неділю 6-го грудня до яких 50.000 вірних, зібраних на площі св. Петра. Він визнав за великий успіх свою подорож на Далекий Схід, що її закінчив в минулу суботу. Папа вважає, що болівійський маляр Беньямін Мендоза Фльорес, який кинувся на нього з ножем на летовищі в Манілі на Філіппінах 27-го листопада ц. р., — це був божевільний чоловік. Його вчинок був цілком відокремленим епізодом. Однак у газетах появилась також критика подорожі Папи, в якій — твердять деякі коментатори — змарновано нагоду для ділових зустрічей і нарад з лідерами інших, як католицька, Церков на Далекому Сході.

В ІРЛЯНДІЇ ПОЧАЛИ влаштовувати концентраційні табори для членів підпільно-революційних організацій, які буцім-то змовляються, щоб вбивати чи схоплювати членів уряду й ширити терор і паніку в народі, задля підготовлення ґрунту під переворот. Але покищо ще не переведено ніяких більших арештувань. Один член підпільної організації „Вільна Ірляндія" передав поліції інформації про її злочинні пляни. Але один член британської амбасади мав висловитися: „Вживається важкого молота, щоб розбити горішок".

В. Дідюк закінчив організаційну поїздку

З Головної Канцелярії УНС інформують, що голова Головної Ради і обласний організатор УНС Василь Дідюк закінчив і вже повернувся з дуже успішної службової організаційної поїздки на півночі і заході Канади. Поїздка тривала понад півтора місяця. Побіч полагодження організаційних справ,, зустрічей і сходин управ Відділів, відбулись інструктаж і перевірка діловодства, короткотривалі секретарсько-організаційні курси куратуазійні відвідини наших установ, організацій, редакцій та визначніших церковних і суспільно-громадських осіб, виступи на радіопрограмах та інтерв'ю з представником „Голосу Канади" про УНС для передачі в Україну. В. Дідюк зорганізував біля 100 нових членів, два нові Відділи у Томсон, Манітобі і в Калґари, в Алберті, та частинно підготовив організацію нових Відділів у Черчіль, Діпо, Флин Флон, в Манітобі. Мимо всіх труднощів — величезні простори і кліматичні умовини — та фізичної втоми В. Дідюк повний оптимізму та радий, що ідеї УНС щораз більше здобувають нових прихильників та нові місця.

В. Дідюк

Опубліковані Білим Домом документи стверджують, що справу видачі Кудірки вирішив віце-адмірал В. Б. Елліс

Вашингтон. — Приготовані на доручення през. Ніксона державним департаментом і секритарем транспорту рапорти про справу видачі в совєтські руки литовського втікача із корабля „Совєтськая Літва" Сімаса Кудірки командою американського катера „Віджілант" стверджують, що відбулася ця видача після безпосереднього наказу віце-адмірала Вілліяма Б. Елліса, команданта Першої Округи Прибережної Охорони. Водночас із цим стверджується в цих рапортах, що командування Прибережної Охорони не одержало на свої запити в цій справі до державного департаменту виразних інструкцій, а тільки вказівку, що „евентуального втікача не можна заохочувати" і що „треба берегтися можливої провокації". В рапортах подано докладний перебіг втечі Сімаса Кудірки на поклад американського катера, його видачі в совєтські руки та побиття совєтськими моряками. Водночас із цим, в понеділок 7 грудня, палатна підкомісія для закордонних справ переслухувала в цій справі заступника державного підсекретаря Віліяма Б. Мекомбера, який також підтвердив факт, що наказ про видачу Кудірки видав віце-адмірал Елліс. З приводу його вияснень і стверджень, що не було виразних напрямних в цій справі, один із членів підкомісії демократичний конґресмен з Огайо Вейн Л. Гейс заявив, що чим більше цю справу „виянюється", тим гірше вона виглядає.

Бразилійські терористи викрали швайцарського амбасадора Дж. Е. Бухера

Ріо де Жанейро. — Швайцарський амбасадор до Бразилії Джіовані Енріко Бухер був схоплений в понеділок 7 грудня ц. р. групою бразилійських підпільників і вивезений в невідомому напрямку. Приділений йому до охорони бразилійський поліціянт був важко поранений. Викрадачі розкинули на місці схоплення летючки з повідомленням, що викрали амбасадора Дж. Е. Бухера члени революційного угрупування „Союз Національного Визволення". Відбулося викрадення ранком о год. 8:40, в час, коли амбасадор Бухер їхав із своєї резиденції до будинку амбасади. Терористи заблокували своїми автами одну із відлюдних вулиць, що нею їхав амбасадор і зупинивши авто амбасадора, перетягнули його під загрозою кулеметних пістолів до одного із своїх авт і повезли до якоїсь із своїх криївок. Охоронця амбасадора поранили трьома кулями. Урядові чинники не одержали покищо ніякої вимоги викрадачів в справі його звільнення. Викрадення Бухера є четвертим з черги актом цього року. У вересні 1969 року був викрадений бразилійськими підпільними американський амбасадор Бирк Елбрік і звільнений у заміну за 15 політичних в'язнів. В березні цього року, викрадений терористами японський консул в Сао Павльо Нобуо Окучі був виміняний за 5 політичних в'язнів. В червні цього року був викрадений західньо-німецький амбасадор Еренфрід фон Голлебен і випущений в заміну за 40 в'язнів, що їх бразилійський уряд відставив до Альжиру.

У Ню Йорку відбудеться Ювілейний Бенкет Окружної Ради СУА

Ню Йорк. — Ювілейний бенкет, на відзначення 30-ліття діяльности Окружної Ради Союзу Українок Америки в Ню Йорку й околицях, відбудеться у суботу 12-го грудня у великій залі Українського Народного Дому при 2-й евню. Початок о 6-й вечора. Бенкет відкриє голова Ювілейного Комітету п-і Марія Томоруґ, промовлятимуть пані: голова Окружної Ради СУА в Ню Йорку Іванна Рожанковська, голова СУА Стефанія Пушкар, від ОР СУА Роза Полчій. У мистецькій частині виступить жіночий Квартет у складі: Олена Гентіш, Софія Раковська, Марія Стефанишин, при фортепіяні Лідія Котлярчук; гумореску І. Керницького виконає актор Степан Крижанівський виконає А.нна Кореньовська. Бенкетом проводитиме п-і Ніна Січинська Вступ на бенкет 12.50.

Західня Німеччина і Польща підписали договір про нормалізацію взаємин

Варшава. — В палаці Радзівілів у Варшаві відбувся в понеділок 7 грудня 1970 р. історичний акт підписання договору між Німецькою Федеративною Республікою і комуністичною Польщею про нормалізацію взаємин. Обидві держави визнають в тому договорі непорушність теперішніх політичних кордонів в Европі та зокрема польського західнього кордону на річках Одрі-Ніссі. Договір підписали спершу західньо-німецький канцлер Віллі Брандт і польський прем'єр Юзеф Циранкевіч, а після них міністри закордонних справ Стефан Єндриховський і Вальтер Шеель. Свідками тієї церемонії були коло 100 осіб з польської і німецької сторони, але атмосфера була радше похмура і невесела. Щойно коли польський комуністичний диктатор Владислав Ґомулка підійшов до Брандта ґратулювати йому і принесли шампана — атмосфера трохи поправилась. У своїй промові Брандт признав, що „це трудна подорож", але вона „матиме величезне значення для майбутности". Він назвав підписаний договір „мостом між двома державами і народами", який відкриє теж „стежку для злуки роз'єднаних родин". Він згадав підписаний ним в серпні ц р. у Москві договір між західньою Німеччиною і Совєтським Союзом та заповів, що Західня Німеччина змагає до подібного порозуміння з Чехо-Словаччиною і Східньою Німеччиною. Безпосередньо перед церемонією підписання німецько-польського договору Віллі Брандт склав був вінок на могилі польського Невідомого Вояка, після чого поїхав на місце колишнього жидівського ґетта у Варшаві, де тамошні жиди зробили повстання проти німецької окупації. Під час, коли два мужчини склали в імені Брандта вінок під пам'ятником у честь поляглих жидівських повстанців, канцлер Віллі Брандт став на коліна. Після підписання договору відбувся спільний обід. Польсько-німецький договір вимагає ще ратифікації обома парляментами. Ратифікація збоку німецького райхстаґу залежить головно від того, чи Польща видасть пашпорти кільком сотням німців ,які хочуть виїхати з Польщі.

24-ий конґрес компартії СССР відбудеться в березні 1971

Москва. — В понеділок 7 грудня ц. р. відбулося одноденне засідання 190-членного Центрального Комітету компартії СССР, на якому, між іншими справами, вирішено, що 2 0березня 1971 р. почнеться 24-ий з черги конґрес комуністичної партії СССР. Він триватиме 10 днів, затвердить нову господарську „п'ятирічку" на рр. 1971-1975, переведе „вибори" до керівних органів партії і держави та накреслить політику СССР на найближчі роки. Очевидно, однаково партійні конґреси, як засідання партійного ЦК і Верховного Совєта є насправді формальностями, бо вони безкритично схвалюють те, що вирішило раніше партійне Політбюро. Останній партійний конґрес відбувся в СССР 29 березня до 8 квітня 1966 р., і на ньому прийняли п'ятирічний господарський плян на роки 1966-1970. На вівторок 8 грудня було заповіджене засідання Верховного Совєта

ГАРВАРДСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА ПРОПОЗИЦІЇ УНС ДЛЯ ВПОРЯДКУВАННЯ ТРАНСЛІТЕРАЦІЇ

З Гарварду повідомлено, що Гарвардський Комітет Українських Студій, що його очолює проф. д-р Омелян Пріцак та в склад якого входять ще проф. д-р Г. Лінт, проф. д-р Ричард Пайпс, проф. д-р Ігор Шевченко і проф. д-р Віктор Вайнтравб, одноդушно прийняв пропозиції Українського Народного Союзу щодо поступового впорядкування системи транслітерації українських імен і назв в англомовних публікаціях. У цій справі звертався до згаданого Комітету в імені і з доручення УНСоюзу ред. А. Драган листом з 16 листопада, в якому сказано:

„З встановленням першої катедри українських студій в Гарварді і пляном поширити її на дві дальші катедри та Інститут українських студій із широкою видавничою програмою, виникає дуже важлива проблема узгіднення та усистематизування справи транслітерації українських назв та імен.

Пишу це в імені Українського Народного Союзу, який досі був головним спонзором і видавцем англомовних книжок з українських студій, включно з опублікованою Єйльським університетом „Історією України" Михайла Грушевського та опублікованими тепер Університетом в Торонті двома томами англомовної Енциклопедії Українознавства.

З жалем треба ствердити, що перед публікацією Англомовної Енциклопедії Українознавства, в оригінальних і перекладних англомовних виданнях про Україну не було взагалі жадної транслітераційної системи. Кожна книжка має свою власну систему. Різними системами транслітерації користуються поодинокі коледжі й університети. В нашому архіві є численні листи від студентів, які писали свої докторські дисертації на українські теми і були цілком розгублені щодо транслітерації, прохаючи вказівок і допомоги.

Це саме відноситься і до започаткованих уже публікацій Гарвардського Комітету Українських Студій, від його „Нюзлеттер" починаючи.

Для оминення дальшого баламуцтва, якась розв'язка цієї проблеми більше ніж нагла і конечна.

Ми не бачимо можливостей, щоб цю справу можна було вповні полагодити негайно. Ми сподіємося тільки, що з поширенням і розвитком українських студій, ця справа буде з часом розв'язана в Гарварді. Але, щоб уже оминути багато непорозумінь та облегшити працю студентам цієї важливої ділянки, ми дозволимо собі запропонувати загальне користування дещо змодифікованою транслітераційною системою Конґресової Бібліотеки, застосованою в Англомовній Енциклопедії Українознавства.

Тому, що Український Народний Союз приготовляє тепер серію нових англомовних публікацій, включно з гасловою Енциклопедією Українознавства та новим і доповненим виданням „Історії України" М. Грушевського, ми були б дуже вдячні Гарвардському Комітетові Українських Студій за опінію чи будь-які нові пропозиції в цій справі . . ."

Як уже згадано, минулого тижня ті пропозиції УНСоюзу були на порядку нарад Гарвардського Комітету Українських Студій і їх одноդушно прийнято.

Український Інститут Америки відбув річні збори

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 4-го грудня ц. р. тут у власному репрезентативному приміщенні при 5-ій евеню і 79-ій вулиці відбулися річні збори Українського Інституту Америки з участю членів Дирекції та сотні осіб. Збори вікрив коротким словом президент Інституту Теодор Джус і він же започаткував звітування. Крім нього звітували: секретар адв. Іван Флис, скарбник адв. Михайло Пізнак та адміністратор Юліян Ревай, як також голови поодиноких комісій: Володимир Клавсник — членська, Йосип Лисогір — публічних зв'язків і преси та д-р М. Зарицький — програмова. Після дебат над звітами переобрано на членів Дирекції на ще одну каденцію д-р М. Зарицького, д-ра В. Вереша та Володимира Бакада. Дирекція в окремій резолюції схвалила признання і вдячність родині та компанії Джуса за меценатську підтримку інституту фінансовими пожертвами та працею для вдержання будинку. На закінчення президент Інституту Теодор Джус упродовж двох годин висвітлював фільм і прозірки із своєї недавньої поїздки по світі, що включала такі країни, як Японія, Індія, Пакістан, Гонг Конг, Туреччина, Франція, Англія та інші.

В Києві згинула трагічно скульпторка і малярка Алла Горська

Ню Йорк. — Згідно з одержаним тут телеграфічним повідомленням з Києва, з суботи 5 грудня 1970 р., в Києві згинула трагічно відома українська скульпторка і малярка Алла Олександрівна Горська, дружина мистця Віктора Зарецького. Ближчих інформацій про причини й місце смерти не одержано.

Алла О. Горська була разом із мистцями П. Заливахою, Л. Семикіною і Г. Зубченко співавторкою вітражу на пошану Т. Шевченка, замовленого до 150-річчя з дня його народження Київським Університетом ім. Т. Шевченка і знищеного за наказом ректора цього ж Університету І. Т. Швеця і КГБ в березні 1964 року. Після знищення вітражу А. Горська й Л. Семиківна були репресовані: їх виключено із Спілки художників України і поновлено в правах членів тільки після розгляду справи Спілкою Художників СССР у Москві. Дня 10 грудня 1965 року Аллу Горську допитували органи КҐБ в справі арештованих Я. Гевриpermission та Ол. Мартиненка. Згодом 20 квітня 1966 р. вона підписала клопотання в справі арештованого й засудженого мистця із Івано-Франківська Панаса І. Заливахи і потому в 1968 р. протест 139 діячів культури і мистецтва проти проведених на Україні арештів. За підписання цього протесту Аллу Горську, як багатьох інших, позбавлено знову членства в Спілці Художників України, обмежуючи цим її можливості для праці й заробітку.

Покійна була співавторкою мозаїчних панно у Донецькій експериментальній середній школі ч. 5. Критики підкреслювали „вражаючу чародійну малярську гру та композиційну оригінальність" Алли Горської.

„МИ НЕ КАТОЛИКИ ДРУГОЇ КЛЯСИ"

РЕПОРТАЖ ІЗ ВАШИНГТОНСЬКОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПЕРЕД ПАПСЬКОЮ ДЕЛЕҐАТУРОЮ

Субота 5-го грудня Року Божого 1970 ввійде в історію Української Католицької Церкви, як день вияву священиками і мирянами цієї Церкви вірности Папському Престолові та день їх рішучої заяви Римові, що вони не почувають себе „католиками другої кляси" лише тому, що багатьма історичними прикметами відрізняються від римо-католиків. Збереження самобутности й краси цієї Східньої Церкви та визнання за нею права — схваленого Другим Ватиканським Собором, на власний Патріярхальний устрій із першим Патріярхом, Владикою-Мучеником, Ісповідником віри Верховним Архиєпископом Кардиналом Йосифом Сліпим становили суть і зміст маніфестації українців-католиків перед палатою Папської Делеґатури у Вашинґтоні (першої маніфестації за всю історію існування Папської Делеґатури в американській столиці).

Холодним ранком

Ще в п'ятницю 4-го грудня температура в Ню Йорку вранці сягала майже 60 степенів тепла, але вранці в суботу 5-го було заледве 30 степенів. Здавалося, що й раптова зміна незвичайної, як на грудень, погоди символізувала події й процеси, що відбуваються в лоні Української Католицької Церкви у світі, в Апостольській Столиці у Римі та в політичних колах світу. Варто пригадати, що після минулорічного Синоду українських католицьких єпископів у Римі — до того ж Риму поспішно навідувались Кардинал Вишинський з комуністичної Польщі, Кардинал із комуністичної Угорщини, представник Російської Православної Церкви з Москви та навіть представник ЦК КПСС . . .

Синод Єпископів Української Католицької Церкви в Римі рік тому виніс постанови, за якими ця Церква мала б одержати патріярхальний устрій і, таким чином, мали б здійснитись загальні постанови й декрети Другого Ватиканського Собору з 1965 року про Східні Церкви, в якому було сказано: „Всі члени Східнього обряду мають знати й бути переконаними, що вони можуть і повинні завжди зберігати свої чудові літургічні обряди та витворений ними спосіб життя".

Ось саме для здійснення на практиці цього декрету й заохочення збоку Апостольської Столиці збирались миряни УКЦеркви з Ню Йорку й околиць біля Українського Народного Дому холодним ранком вже о 6-й г. Добре, що гостинна цукерня „Веселка" відчинена всю ніч, і було де зігрітись. Два автобуси з Ню Йорку відїхали Вашингтону майже о 7:30 ранку. У них було кругло 100 осіб, в тому й члени Управи Товариства за Патріярхальний устрій УКЦеркви — д-р Василь Палідвор, дир. Ярослав Пастушенко, д-р Мати Марія Должницька, ЧСВВ, Сестра Артемія, ЧСВВ, д-р Іван Козак — голова Ньюйоркського Відділу Т-ва, 6 студентів — представникі в Української Студентської Громади, інж. Степан Процик з Товариства за Патріярхат, кінопродуцент Я. Кулинич з великою і складною кіноапаратурою, представник „Свободи".

Під час маніфестації у Вашинґтоні. На чолі маніфестаційного походу ідуть (зліва): о. Володимир Андрушків, о. шамб. Климентій Прийма і о. Михайло Горошко. За ними йдуть Сестри Василіянки, одну з яких на ходу інтервіює ред. Л. Полтава, автор цього репортажу, а дальше миряни з відповідними транспарентами.

З Ню Йорку до Вашинґтону кругло 4 години автобусом. Через дві години ми зупинились на каву в кафетерії серед поля, де мала місце радісна зустріч з мирянами, які їхали трьома автобусами з Пассейку. На одному з них був напис великими літерами, українською мовою (це й за неї, за мову Шевченка, за її права на життя відбувається маніфестація): „Пластова Станиця з Пассейку", „За український Патріярхат" та ін. Окремий автобус із пластунами і пластунками в українських гуцульських киптариках провадив пласт. сеньйор Роман Микита. Заїхали там же на каву й 2 автобуси з Нюарку-Ірвінґтону. Сотні подорожуючих американців з цікавістю розпитували, куди і чого їде така велика група людей, якою мовою між собою розмовляють. Принагідні співрозмовники - американці схвалювали право кожного народу на незалежне життя і кожної Церкви на землі на власний устрій.

Перед пам'ятником Тарасові Шевченкові

Як на початках української національної революції в 1917 р. демонстранти несли

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пекуча справа

Ми маємо багато пекучих проблем, що очікують на свою розв'язку і вирішення. До цих проблем належить, без сумніву, і справа транслітерації в наших англомовних публікаціях.

Сьогодні в цій царині існує повний хаос. Майже кожний автор і кожний видавець англомовної книжки на українські теми користується власною транслітерацією, що фактично не є жадною системою, а конґльомератом прерізних інших систем та власних міркувань.

Справа ця далека від впорядкованої не тільки серед українських авторів і видавців, але й в американських видавництвах, включно з університетськими. Історичні українські імена і назви транслітеруються інакше майже в кожній публікації, і студент українистики мусить морочити собі голову, чи ця різна транслітерація не відноситься, бува, і до різних назв.

Український Народний Союз, як найбільший досі продуцент англомовних видань на українські теми, найбільш заінтересований, як і заінтересовані всі інші, у впорядкуванні цієї справи. Справа транслітерації виникла для УНСоюзу в повній ширині, коли ця установа перебрала на себе англомовне видання Енциклопедії Українознавства та відповідальність за її „англомовне оформлення". З доручення УНСоюзу справою цього оформлення займалися насамперед покійний вже д-р Леонід Соневицький, а після нього проф. д-р Богдан Цюцюра. За базу транслітераційної системи в англомовній Енциклопедії вони прийняли систему Конгресової Бібліотеки, дещо змодифікувавши її. В кожному разі ця система, хоч і не досконала, може вважатися за систему „з головою, руками і ногами", як це стверджують кваліфіковані знавці.

На іншому місці в цьому числі „Свободи" подана вістка про намагання УНСоюзу порозумітися в цій справі з компетентним і авторитетним Гарвардським Комітетом Українських Студій, що в основі прийняв пропозиції УНСоюзу для вирішення цієї пекучої проблеми. І немає причин сумніватися, що ця проблема буде з часом позитивно розв'язана.

Позитивне рішення Гарвардського Комітету в цій справі має ще одну добру вимову: воно є переконливим доказом, що Гарвард рахується з українською опінією.

Трагедія ігнорації

Ще не оприлюднено докладного офіційного з'ясування, як то могла статися скандальна подія з видачею большевикам утікача з совєтського рибальського корабля, литовського радіооператора Сімаса Кудірки. Зате на базі звідомлення, що його отримав през. Ніксон, припинено в урядуванні трьох безпосередньо заторкнених в цій справі морських старшин — командира Першої округи Прибережної охорони контр-адмірала Вілліяма Елліса, шефа його штабу капітана Флетчера В. Бравна і капітана американського катера „Віджілент", на чердак якого скочив був Кудірка і з якого видали його большевикам, коммодоре Ралфа Юстіса. Ведеться слідство, чи не треба поставити їх перед військовий суд.

За голосами американської преси — през. Ніксон обурився головно тому, що дізнався про цю справу щойно з преси через 6 днів після доконаного факту. Названі старшини почули від якогось, ближче неназваного члена совєтського відділу в Державному Департаменті, щоб не заохочувати совєтського моряка до втечі. Тоді вони рішили видати Кудірку большевикам.

Але формально - службові провини не є сутніми. Сутнім є невігластво, яке все ще існує в тих американських колах, які повинні знати головну й найпершу американську закордонно - політичну засаду — відношення до СССР, як до імперіяльної потуги і осередку комуністичної підривної роботи в усьому світі. Суттю тієї події є повне знехтування принципу людської свободи, начебто її немає в основах ідеології З'єднаних Стейтів. З Білого Дому й Державного Департаменту проголошено напрямні, як треба поводитися в кожному випадку зголошення просьби на азиль. Вони виключають повторення трагедії Сімаса Кудірки. Але вони ще не включають тієї політичної грамоти для людей на видатних становищах, які повинні орієнтуватися в сучасній політичній проблематиці. Для цього треба збільшених зусиль всіх американських громадян східньо - европейського походження, щоб вони своєю працею, своїми книжковими виданнями і своєю участю в американському житті поширили ту правду про европейський Схід, яка ще не дійшла до свідомости людей, що видали большевицьким опричникам Кудірку і напевно ще багатьох подібних.

ДВА КИТАЇ

Дві Німеччини, дві Кореї, два В'єтнами і два Китаї — це нечувані у всесвітній історії трагічний дивогляд, наслідок політики західніх держав під час і після останньої світової війни. Німеччину поділили у Потсдамі в 1945 р., там же придумано 18-ту паралелю, що розмежовувала північну совєтську й південну американську окупаційні зони в Кореї, В'єтнам поділено на Женевській конференції у 1954 р., а „два Китаї" постали в 1949 р., коли Чіянґ Кай-шек евакуював 8 грудня 1949 року на острів Формозу (Тайвань) рештки своєї армії з азійського суходолу, де владу захопили комуністи під проводом Мао Тсе-тунґа.

Від того часу Тайвань — з офіційною назвою Республіка Китаю—стала насправді окремою державою. Її уряд вважає себе за єдиного правного репрезентанта китайського народу, а комуністичний режим в Китаї — за узурпаторський і нелеґальний. Але існування комуністичної влади впродовж понад 20-ти років на просторі 3.746.450 кв. миль із населенням 730 мільйонів людей стало „реальністю", яка 20 листопада цього року вперше спонукала 51 державу-членів Об'єднаних Націй голосувати „за" прийняття до тієї міжнародної організації комуністичного Китаю, при 49-ох „проти" і 25, що „стримались". Комуністичний Китай не увійшов ще до ОН, бо для цього треба було двох третин позитивних голосів. Але Америка, яка ввесь час була принципово проти прийняття до ОН комуністичного Китаю, опиняючись в цій справі у щораз більшій ізоляції від власних союзників, змінила своє становище: вона заявила, що також сприяє членству Пейпінґу в ОН, але проти пов'язування того членства з виключенням із ОН Вільного Китаю з осідком на Тайвані.

На такому самому становищі стоять усі 25 держав, які стримались від згаданого голосування, і більшість тих, які голосували „проти". Вони слушно звертають увагу на те, що своєю територією кругло 14.000 кв. миль, як і своїм населенням кругло 14 мільйонів населення Вільний Китай значно більший за цілий гурт країн-членів Об'єднаних Націй. До того на Тайвані осягнено добробут, що його не знає багато азійсько - африканських держав, і Тайвань пов'язаний договорами з такими могутніми державами, як ЗСА, Японія, Австралія й інші.

Таким чином ЗСА і багато інших держав на різних континентах готові леґалізувати факт „двох Китаїв" — однак, цього факту не хочуть визнати самі китайці з обох таборів. Китайські комуністи стоять на становищі, що Тайвань — китайська територія, загарбана „лакеями американських імперіялістів", які криються за Сьомою американською фльотою, і тому комуністи ніяк не можуть визнати існування якогось другого Китаю на Тайвані. Уряд Чіянґ Кай-шека — як уже згадано — вважає, що комуністи захопили владу в Китаї насильством, і тільки уряд Чіянґ Кай-шека репрезентує Китай та китайський нарід. Цьогорічна резолюція Альжиру і 14-ох інших комуністичних та „невтральних" держав ішла по лінії комунокитайської інтерпретації і вимагала прийняти комуністичний Китай і виключити з ОН Вільний Китай.

Уряд Чіянґ Кай-шека переконаний, що й у майбутньому не знайдеться в Генеральній Асамблеї ОН двох третин голосів, які захотіли б прийняти комуністичний Китай з одночасним виключенням Вільного Китаю з осідком на Тайвані. Але навіть, коли б таке сталося, то — по-філософськи заявив речник Вільного Китаю — це не було б катастрофою, бо, ось, наприклад, Швайцарія сама не хоче належати до Об'єднаних Націй і не належать туди жадна з двох частин Німеччини й жадна з двох частин В'єтнаму — і ті народи не зазнають внаслідок тієї неприявности в ОН ніякої шкоди...

Але, мабуть, суть не в проблемі одного чи „двох Китаїв", а в тому спантеличенні різних західніх та „невтральних" держав, з Британією, Францією, Канадою, Італією й Індією у проводі, які вважають, що приявність комуністичного Китаю в Об'єднаних Націях стане панацеєю на різні міжнародні болячки. Вони твердять, що з комуністичним Китаєм можна буде „розв'язати" всі ті проблеми, що їх без нього розв'язати не можна, як атомове роззброєння і мир на Півдні Азії.

Коли приявність СССР в Об'єднаних Націях і в їх Раді Безпеки стала найпершою причиною паралічу тієї організації, то скріплення комуністичного й комунофільського бльоку в ОН ще й комуністичним Китаєм стане причиною не оздоровлення та пожвавлення діяльности Об'єднаних Націй, а нових великих конфліктів і — вірогідно — розвалу тієї організації.

РОЗВ'ЯЗАНО КОМІТЕТ БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. СИМОНА

Париж. — Комітет будови українського православного храму св. Симона Юродивого, заснований в 1953 р., розв'язаний як такий, що здійснив своє завдання під керівництвом інж. П. Плевако. Комітет закупив за пожертви в 1968 р. поверховий будинок на 6 вулиці Палестін у Парижі, на одному поверсі обладнав церкву, а другий відпродав Бібліотеці ім. С. Петлюри за 160 000 франків. Крім того, Бібліотека, яка одержала відшкодування від уряду Зах. Німеччини за її знищення гітлерівцями, заплатила Братству св. Симона Юродивого, на ім'я якого закуплено дім, понад 35 000 франків за різні попередні переробки в тому домі. Про розв'язання Комітету будови повідомив тижневик „Українське Слово" з 15-го листопада.

З КОНФЕРЕНЦІЇ ЕРС І АБН

У половині листопада ц. р. в Брюсселі, в Бельгії, відбулась Конференція Европейської Ради Свободи (ЕРС) і Антибольшевицького Бльоку народів (АБН), на яку з'їхались з різних країн чолові політичні діячі Заходу та численні представники поневолених Москвою націй. На Конференції ухвалено заяву і резолюції, що їх нижче містимо. — Ред.

ЗАЯВА АБН про національно - визвольну революцію на пресовій конференції 14. 11. 1970

Надії, покладені на еволюцію комунізму в напрямі демократії, дуже небезпечні і даремні. Щоб стримати експансію російського імперіялізму під покришкою комунізму, треба підтримувати національно - визвольні революції внутрі російської імперії. Поневолені народи є Ахіллесовою п'ятою кожної імперії. В'язні ніколи не боронять своєї тюрми.

В кожній ситуації нашу увагу треба звертати вбік поневолених націй і їхніх аспірацій. Дорога до свободи — через синхронізовані національні революції і через розвал російської імперії та відновлення національних незалежних держав. Це привело б до революційних змін на політичній мапі світу.

Чи революція можлива? Повстання у Воркуті, Караґанді та інших концентраційних таборах українців і інших політичних в'язнів, революція в Угорщині, повстання в Східній Німеччині і Польщі, партизанська війна в Україні дають потверджуючу відповідь на це питання.

В тиранічній совєтсько-російській імперії назрівають умови для експльозії. Збільшуються протести, масові акції, демонстрації, накопичення ненависти та активного і пасивного опору, особливо серед молоді.

Потрібно далекосяжної ідейно - політичної офензиви з ціллю унапрямлення і зміцнення революційної динаміки. Отже, Заходові потрібно координованого пляну психологічної війни. Передавання політичних напрямних представниками визвольних рухів на чужині і моральна підтримка при помочі радіоавдицій і протестаційних акцій солідарности у вільному світі зміцнюють національно - визвольний рух.

Треба скеровувати увагу на молодих людей, які перейняті динамічними емоціями і вже вживають радіопередавачі у великій кількості, як ми довідалися з України. Конфлікти в імперії будуть помножуватися під тиском туги за людськими правами, свободою і національною незалежністю. Посилення суперечностей всередині системи поглибить пропасть поміж імперіяльними гнобителями і поневоленими народами. Колективна нужда, як вислід комуністичного державного капіталізму, тільки прискорить революційний рух в напрямі майбутнього вибуху.

Нам треба робити ставку на розвал російської імперії зсередини. Росія будує внутрішній фронт всередині західніх країн і в цілому світі. Нагода до повстання може трапитись при прихильній зовнішній або внутрішній політичній ситуації або при обидвох водночас. На всякий випадок нам треба бути готовими до використання кожної прихильної ситуації. Ідейна політична мобілізація, зростання революційного духа можуть вирішити вислід повстання, а провідні кадри будуть рости і переймати відповідальність, коли їм буде дана політична підтримка вільного світу. Хто помагає поневоленим, помагає собі самому.

Вільний світ повинен перестати боятися військової сили Росії, яка теж боїться атомової війни і національних революцій внутрі імперії. Треба усвідомити, що в атомову добу підривна війна поступово замінює традиційний спосіб війни, як знаряддя політики. Цю війну треба провадити на території ворога. Вільний світ мусить зрозуміти, що в цій війні волі та ідей стратеґія, базована на замиренні або стримуванні, яка спроможна реаґувати тільки на ворожу офензиву, замість ворога рішуче атакувати, може остаточно привести тільки до поразки й упадку.

Національно - визвольні революції, координовані поміж усіми поневоленими націями, спаралізують ворога і є теж відповідною альтернативою на атомову війну тому, що ідеї свободи і національної незалежности сильніші від атомових бомб, які не можна скинути на повстанців, бо ворог знищив би себе самого.

Генерал Ж. Ф. Ч. Фуллер слушно стверджує: „Атлантійський договір... і АБН... разом повинні творити стратеґічний механізм західніх потуг, один такий же важливий, як і другий, бо ні один без другого не осягне того, що повинно бути ціллю Заходу — не стримання комунізму, але цілковите знищення большевизму, без чого не може бути миру в світі".

— o O o —

РЕЗОЛЮЦІЇ ЕРС

Конференція Европейської Ради Свободи в Брюсселі приходить до висновку, що:

Російська величезна військова розбудова і безперервна експансія, присутність російської фльоти на Середземному морі, Індійському океані і Карібському морі, комуністичне проникнення на Близькому Сході, в Південній Америці й Африці загрожують зіпхнути сучасні два світи на край світової катастрофи.

В атмосфері химерного „мирного співжиття" і авантюрницького „будування мостів" зрадливі договори з комуністичними державами є великою небезпекою для вільного світу.

Політика замирення незвичайно небезпечна, бо базується на слизькому ґрунті і самообманливих аргументах. Ми думаємо, що договір поміж Брандтом і Косиґіним це насправді диктат, і ми боїмося, що він не тільки дуже небезпечний для вільного світу, але й руйнує надії поневолених націй у совєтсько - російській імперії та в сателітних державах, які сподівались, що їх спротив заслужить собі симпатію, солідарність і підтримку вільного світу.

Поневолені нації є Ахіл-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д-р Теодор Решетило

ЗДАВНА ПОТРІБНА КНИЖКА

Д-р Михайло Данилюк, На медичні теми (Лікарський Довідник), мовний редактор Вяч. Давиденко, мист. обкладинка М. Михалевич, стор. 285, Видавництво Українського Народного Союзу, „Свобода", Джерзі Сіті — Ню Йорк, 1970.

Перед нами чепурна, люксусова книжка на доброму папері, видана накладом п'ять тисяч примірників, що, як на наші умови, можна вважати великим. Вона має 17 розділів, а в кінці — короткий англо - український медичний словник.

„Це, пише в передмові автор, — медично - популярна праця, яка не лише своїм розміром, але передусім своєю систематикою, шириною матеріялу і деталями з ділянки людського здоров'я є, мабуть, першою появою в цьому роді серед українських публікацій у вільному світі... Цей „Лікарський Довідник" плянований так, щоб дати кожному уважному читачеві основні поняття про процеси, які відбуваються в людському організмі, а особливо про ненормальні явища, які власне вимагають лікарської допомоги".

Як відомо, д-р Михайло Данилюк містив у „Свободі" від 1967 року щотижня, в колюмні „На медичні теми", дуже цікаві медично - популярні статті на різні теми. Але „Довідник" не є передруком цих статтей, — це майже в цілості ориґінальне видання, яке подає все те, що кожна людина повинна знати про анатомію, фізіологію, профілактику, щоб могла допомогти сама собі або при потребі звернутися до лкаря.

У першім розділі п. з. „Щоденне життя" з підрозділами „Родина і дім" „Праця", „Відпочинок", „Медична опіка" автор подає вичерпний матеріял, що може заінтересувати кожного. Тут читач знайде все, що потрібно знати про особисту гігієну, гігієну мешкання, охорону здоров'я при праці, відпочинку і т. д. Цей розділ повинні прочитати батьки і шкільні діти, передискутувати і засвоїти. Він спирається на загальноприйнятих засадах медицини і публічного здоров'я, чого, на жаль, пересічний громадянин не має нагоди читати чи слухати.

В другім розділі п. з. „Здоров'я і харчування" читач знайде необхідні відомості про харчування, людську вагу, кальорії, різні роди продуктів, як м'ясо, молоко, товщ, хліб, мука, городина, овочі, напої, як також про білковину, вуглеводани, вітаміни і мінерали. Тому, що раціональне відживлювання є основою для здоров'я, цей розділ є одним із найважливіших.

В нашій дійсності багато людей безкритично слухають радіо, оглядають на телевізорі часом несовісні реклями, а то й ловляться на такі реклями в пресі. Тож, не маючи вірних і наукових інформацій, не знаючи, що є корисним для них, а що шкідливим для їх організму, вони наражають себе на різного роду занедужання.

В дальших розділах про алерґію, пістряк, інфекційні хвороби, хвороби крови, серця, судин, органів травлення, дихання і сечових органів автор подає докладно, в популярній формі дуже важливі відомості про найновіші здобутки медичної науки. Те саме відноситься до хвороб нервової системи, органів чуття, хвороб кістяка, м'язів, шкіри і залоз внутрішньої та зовнішньої секреції.

Д-р Данилюк дає практичні поради відносно комплектування домашньої аптечки, про те, як належить ліки переховувати, коли і як їх уживати.

Понад вісімдесят ілюстрацій і схематичних рисунків допомагають читачеві глибше зрозуміти анатомію і фізіологію людини, різні недомагання людського організму.

Дуже добре, що автор подав у кінці своєї книжки короткий англо - український медичний словник для тих, що володіють українською мовою, знають назви різних недомагань українською мовою, але не знають добре, що така чи інша англійська назва означає. Така книжка була здавна дуже потрібною для української громади, і не одному читачеві допоможе вона доповнити свої відомості відносно охорони здоров'я, яке треба уважати найціннішим, що людина посідає.

Нема найменшого сумніву, що українські лікарі не лише запізнаються з „Лікарським довідником", але й радитимуть цю книжку своїм українцям - пацієнтам. Оскільки нам відомо, в Україні нема такої книжки для загального вжитку — маємо на увазі її розмір і популярний стиль, як також і досі немає англо - українського медичного словника.

Думаю, що фахова оцінка „Лікарського довідника" незабаром появиться в органі УЛТПА „Лікарський Вісник".

Від автора знаємо, що окрема картка з коротким списком пропущених при складанні і друкуванні словника розділових знаків, окремих слів і виразів буде додана до випущеного окремою відбиткою словника.

Українська громада може бути вдячною д-рові Михайлові Данилюкові, що присвятив напевно дуже багато часу і праці на підготову і написання цієї дуже потрібної і вартісної книжки. Треба сподіватися, що „Лікарський довідник" появиться незабаром другим накладом. Хотілося б також, щоб для українців, які не володіють добре українською мовою, вийшов він англійською мовою.

Український Народний Союз зробив дуже добре діло, видавши цю цінну книжку для української громади.

Валентин Мороз

ХРОНІКА СПРОТИВУ

(5)

Асиміляція, знищення традиційних структур — процес далеко не механічний. Це радше тонка хемічна реакція, у висліді якої з нації вилучається той елемент, що скріплює матеріял, завдяки якому вона держиться вкупі, як нація. Нехай з нації залишиться десята частина, але з повноцінною духовістю — то це ще не фатальне. З кусника повноцінної вербової галузки виростає цілий вербовий гай. Так було в минулому з Вірменією, а в наші часи з чеченцями. Їх не лише виселили, але й спеціяльно розсіяли по всьому Казахстану, а все таки практично ніхто з чеченців не зрусифікувався. Мордву ніхто не виселював — а все ж таки ця нація русифікується майже без спротиву. Отже, на якомусь історичному перехресті Мордва втратила інстинкт Спротиву. Напевно, мордвини-патріоти погодилися б на „чеченський варіянт" з його чисто аритметичними втратами, але щоб взаміну дістати кам'яну стійкість чеченців.

Сталін діяв методою, яку з успіхом застосовували ще римляни. Істориків до цього часу дивує блискавичність, з якою римляни романізували підкорені народи. Таємниця римської методи — перемішуванні. Ґалл, єгиптянин і сирієць, зведені разом, були змушені говорити латинською мовою. Син іберійця і тракійки, народжений у Сицилії, став римлянином — так само, як син білорусинки і чуваша, який народився на цілині, стає росіянином. Так само, як німець, українець і казах в цілинному радгоспі мусять говорити між собою по-російськи.

Є німецьке село в Казахстані, де районове начальство десять років тому безуспішно намагалось поселити казахів. Усі обурювалися на „відсталість" і „расизм" німців. Усі дивувались, чому німці не хочуть „дружби народів". Навіть і самі німці не усвідомлювали чітко, що ними ввесь час керувала сила того ж спротиву, який не дає зникнути нації. Німці вияснювали свою неприязнь до казахів на побутовому рівні: „казахи брудні, дикі". Підсвідомі, складні мотиви визначаються через побутове, зовнішнє, конкретне, через „пережиток". „Пережиток" — також елемент традиційної структури. „Відсталі" колгоспники-німці не розуміли, а відчували, що коли вони пустять у село казахів, українців — то в селі зникне німецька, національна атмосфера — те, що становить основу німецького „я". Денаціоналізація означає також обезкультурнювання — це народ відчуває інстинктом духового самозбереження, завдяки якому людина не перетворюється на мавпу, потрапляючи в найтяжчі умови.

І ось космачанин повернувся з Сибіру. Повернувся гуцулом. Пройшовши всі дев'ять кругів пекла, він не став люмпеном без традицій. Він співає ті самі пісні, пише ті самі писанки, він не забув нічого із весільного обряду. Висловлюючись мовою офіційного культкампфу, великий сталінський плян перетворення людини „по селу Космач" не виконаний.

Приїхавши нарешті до дому, гуцул думав, що розпрощався з Сибіром назавжди. Але побачити Сибір прийшлось ще не раз. У Космачі гуцула чекало явище, що його на Заході називають масовим безробіттям, а в Україні в зв'язку з відсутністю безробіття — „тимчасовим непрацевлаштуванням". Півроку (а то й більше) космачанин проводить на сезонових заробітках, далеко від рідної хати. До яких духових травм доводить подібна ситуація, видно на прикладі північної лісової Росії, яка стала країною спорожнілих сіл, країною забитих дошками вікон. Писав один російський поет: сиджу в хаті, збудованій невимовно талановито, в хаті-шедеврі. Але вона вже порожня. Її господар сидить далеко-далеко, в ресторані, і по-п'яному кричить: „Лідочко, золотко, коньяку!" Скільки трагізму: шедевр — але ... вже останній. Навіть якщо господар повернеться, то вже не збудує такого. Він вже пригнічений непоправно.

У Космачі немає забитих дошками вікон. І з Космача їдуть масово, але повертаються. І головне — космачанин повертається гуцулом.

Проба за пробою ... Чорт накладає щораз нові маски. Цим разом він з'явився в подобі режисера Параджанова: „Тіні забутих предків", міжнародні кінофестивалі... Якось не віриться: Любчик, Атаманюк, представник КГБ і ... Параджанов — в одній компанії!? А все таки ... в одній. Ікони з Довбушівської церкви опиняються в Параджанова. Сліди так спритно заметені, що люди до цього часу спантеличені. Всі претенсії до Атаманюка — адже він зарядив віддати іконостас у музей. Це правда: іконостас пішов у музей, але по дорозі його обідрав Параджанов. Параджанов сховався за спиною Атаманюка — який протиприродний союз! І все таки він має реальні підстави.

Напівосвіта — коли в людини вкрали традиції, а потім дали освіту. Напівосвіта — коли культура не виростає органічно з власного кореня, а запихається в людину поспіхом, за п'ятирічку, за скороченою програмою. Напівосвіта — коли доросли до зрозуміння цінности космацьких ікон, але не дорослі до переконання, що вкрасти ікони з Довбушівської церкви не можна.

Напівосвіта — світове явище. Вірніше — загальна хвороба. На Заході вона відома під назвою масової культури. Любчик ще не став історією. Любчик ще викладає у Львівському художньому інституті. Але над космацькими горами вже виростає нова постать — зловісна примара Чувака. Зовнішньо ця постать не виглядає зловісною — радше смішною. Часом навіть дотепною — коли критикує догми. Догми всі критикують радо, і це зрозуміле в нашій дійсності, але за тим милим заняттям якось не завважили, що головною небезпекою стала вже людина без жадної догми, людина, яка ні в що не вірить. Прийшов нігілізм — продукт масової культури. Він змітає всяку самобутність на своєму шляху і на всьому ставить штамп безликости.

Один москвич, який гордо називав себе чуваком, так розшифрував мені це слово: „Людина, що засвоїла вищу американську культуру". Курйоз — але дуже символічний: Америка — це хаотичне змішання відламків усіх культур. Америка — це обезкультурнювання всіх елементів, що потрапляють у цей казан. Росія, така не подібна до Америки в усім іншім, якраз у цьому подає їй руку Росія - також еклектика. Як в Америці, так і в Росії людина без коріння не тільки не вважається неповноцінною, а навпаки: хвалиться своєю нетрадиційністю, „шириною поглядів". Людину, прив'язану до визначених традицій, і тут і там вважають „відсталою". Чим скоріше американізується італієць-емігрант в Америці (тобто забуде рідну мову та італійські традиції) — тим більше в нього шанс бути зарахованим до „повноцінних". Так само у нас: хочеш доказати, що ти „прогресивний" — негайно забувай своє походження і будь „загальнолюдиною" (це практично означає — росіянином).

СОЮЗОВЦІ! ЦЬОГОРІЧНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 4.820 ЧЛЕНІВ, ЩЕ ТІЛЬКИ 1.180 ЧЛЕНІВ БРАКУЄ ДО 6,000. ДОКЛАДІТЬ УСІХ ЗУСИЛЬ ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ЦЕЙ КОНВЕНЦІЙНИЙ РІК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Балерина Мотря Макар виступить в Ютиці

Ютика, Н. Й. — (Г. С.) — В суботу, 12-го грудня ц. р. 57-ий Відділ СУА в Ютиці влаштовує веселий Андріївський вечір з участю балерини Мотрі Макар з Дітройту. Це буде перша нагода для українців ютицької околиці побачити виступ молодої, талановитої балерини, хореографки і учительки балету панни Макар. У програмі вечора виступлять також запрошені зі Сиракюз: Зенон Маґкий — баритон і пані Людмила Кравченко з веселим монологом. Молоденькі панночки Ганя Мазурик та Марта Шаран співатимуть жартівливі пісні при фортепіяні і гітарі. Акомпаньямент Марти Шаран. Вечір відбудеться в Українській Авдиторії при Катедж Плейс в год. 6:30 вечора.

Мотря Макар

Листопадова Річниця в Бостоні

БОСТОН, МАСС. -(О. Щ.) Заходом місцевого Відділу УККА тут відзначено річницю Листопадового Зриву в неділю, 1-го листопада.

Змістовну доповідь виголосив Іван Телюк, заступник головного предсідника УНС і професор економії в Ню Гейвен Коледжі. В доповіді, проф. Телюк підкреслив важливість включення нашого історичного минулого в теперішні пляни над працею для визволення українського народу.

В мистецькій програмі брали участь: юнаки СУМА, під керівництвом Олі Банадиґи і супроводі гітари Галини Кнап, з піснями; Тамара Василишин, Марійка Галонжка і Іван Банадиґа з деклямаціями. Лариса Діяк і Євген Мороз, при супроводі фортепіяну Енди Ніткін, виступили з сольоспівами. Новістю був виступ тріо в складі: Оля Банадиґа (СУМА), Анна Гапій (СУМА) і Галина Кнап (Пласт). Це був перший виступ студентки Галини Кнап, яка походить з Ютики, Н. Й. і тепер студіює музику на Бостонському університеті.

Академію відкрив інж. Конрад Гусак, голова Відділу УККА, а закрив Орест Щудлюк, заступник голови.

Виступ Міської Радної Луїз Дей Гікс

На академію загостила радна Бостону, пані Луїз Дей Гікс, кандидатка до Конґресу. Представлена Адв. Анною Чопек головною радною УНС, пані Гікс особливо підкреслила, працю українців в ЗСА. Вона закликала українців і надалі продовжувати плекати українську культуру. Орест Щудлюк і адв. Анна Чопек передали пані Гікс на пам'ятку нашу різьбу.

Слід тут згадати, що пані Луїз Дей Гікс була вибрана до Палати Репрезентантів у виборах 3-го листопада. Вона репрезентуватиме 9-ий конґресовий дистрикт Массачусетс, який включає більшість Бостону з його дільницями. Дотепер цей дистрикт репрезентував Джон В. Мк Кормик, Спікер Палати Репрезентантів, який відходить на емеритуру в січні. В цьому дисрикті живе не тільки багато українців, але також тут є ; українська католицька церква Христа Царя, українська православна церкв св. Андрія Первозванного і Дім СУМА, в якому свою канцелярію має місцевий Відділ УККА. Пані Гікс є добре поінформована про Україну і поневолені нації. Треба вірити, що пані Гікс і далі в Конґресі буде ставитися прихильно до української справи.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ В РИМІ

Рим. — Після придбання будови церкви св. Сергія і Вакха та приналежних до церкви будов, заходами Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого постала — на основі дозволу від церковних властей, українська католицька персональна парохія в Римі. Дозвіл на створення парохії видав Генеральний вікарій Риму кардинал Дель Аква. Також заходами Верховного Архиєпископа створено в Римі, визнане церковною владою та італійською цивільною владою, Релігійне Товариство Свята Софія. Товариство є морально - правною особою і створене для українців католиків у Римі.

Баль Преси у Філядельфії

Спілка українських журналістів Америки (СУЖА) і Світова Федерація українських жіночих організацій (СФУЖО) уладжують 31-го січня 1971 року спільними заходами „Баль Преси". Може ця назва не зовсім відповідає задуманій товарисько - розваговій імпрезі, бо ж балі преси — це в різних західніх країнах найбільш репрезентаційний карнавальний вечір, що його спонзорують не тільки видавці всіх великих часописних видавництв, але й найвищі державні достойники. Балі преси, що їх щорічно влаштовувало Товариство письменників і журналістів ім. І. Франка у Львові у найбільших залях Львова також були найповажнішим вечором кожнорічного карнавалу, що на нього обов'язково приходили голови наших політичних, культурних і економічних установ і організацій, з своїми дружинами, усі у балевих одягах. Баль Преси у Філядельфії у залі української парафіяльної школи, на Фрекфорді подуманий на скромнішу мірку, але влаштовують його дві організації, з яких одна репрезентує світ американсько - українських журналістів, і друга — що є верхівкою зорганізованого жіночого світу. Тому і влаштовуваний ними Баль Преси повинен притягнути до себе увагу української громади не тільки у Філядельфії, а найменше всього американського Сходу. Якщо той вечір матиме успіх, на який заслужив собі, то Баль Преси увійде в нашу щорічну традицію, як висококультурна товарисько - розвагова імпреза. Однаково українські журналісти, як членки наших жіночих організацій, об'єднаних у СФУЖО, це в нашій громаді найбільш суспільницький і найактивніший елемент. Співпраця двох їхніх централь мусить увінчатися повним успіхом.

Нарада комбатантів

Ню Йорк. — В суботу 5-го грудня відбулася тут в УН-Домі нарада голів Об'єднання б. вояків Українців в Америці (ОбВУА) і Братства кол. вояків І Української Дивізії УНА, д-ра В. Галана і д-ра М. Малецького з участю десиґнованих тими організаціями редакторів та адміністраторів „Вістей Комбатанта", як також кількох інших членів їх Головних Управ. Названі дві комбатантські організації є видавцями „Вістей Комбатанта", який закінчує 10-ий рік свого існування, перетворившись із „Голосу Комбатанта", що був органом тільки ОбВУА. Приявні одноголосно ствердили конечність зберегти цей журнал, подібного якому нема в Україні, та здорові реальні можливості його дальшого існування і розвитку. Рішено від січня 1971 року збільшити розмір кожного числа журналу на найменше 96 сторінок та видавати 6 чисел журналу річно, поширивши його військово - історичну тематику також на загально - громадські актуальні справи.

МІЖНАРОДНИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ЗАПРОСИВ Комуністичний Китай, як одну з 39-ох держав, які повинні в травні 1971 року відбути міжнародну конференцію про встановлення нової конвенції про людські права, між іншими — про права полонених та цивільних осіб на охоплених війною теренах. Це вперше, що Міжнародний Червоний Хрест, який співпрацює з Об'єднаними Націями, запросив Комуністичний та не запросив Вільного Китаю.

Членам ОбВУА, всім кол. Воякам і Українському Громадянству подаємо боляче сумну вістку, що дня 6-го грудня 1970 р. в Ню Йорку вибув назавжди з комбатантських рядів на 82-му році життя наш Незабутній Побратим по Зброї

сл. п.

Д-р ФОТІЙ МЕЛЕШКО

майор Армії УНР, б. учасник визвольної боротьби України, а зокрема Першого Зимового Походу, організатор і отаман повстанських з'єднань на Півдні України, Лицар Ордена Залізного Хреста Армії УНР, нагороджений Хрестом Симона Петлюри і Воєнним Хрестом, діяльний член Нюйоркського Відділу ОбВУА, відомий письменник і визначний громадський діяч.

Закликаємо Членів ОбВУА та інших Комбатантських Організацій віддати померлому Побратимові по Зброї останню послугу щонайчисленнішою участю у похоронних обрядах.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Осиротілій Родині Покійного передаємо сердечні вислови глибокого співчуття.

УПРАВА ОбВУА — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого, Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.

МИКОЛИ ФЕНЧИНСЬКОГО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в суботу, 12-го грудня 1970 року

о годині 8:30 ранку в Українській Католицькій Церкві

УСПЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ в ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж.

Просимо про молитви за упокій Душі Покійного.

Дружина АННА, ДІТИ і ВНУКИ

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

ПОВІДОМЛЕННЯ

ОСНОВУЮЧІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ НЮ ДЖЕРЗІ Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

— відбудуться —

в НЕДІЛЮ, 13. ГРУДНЯ 1970 р. о год. 5. по пол.

в приміщенні Українського Спортового Товариства „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

688 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106

Після Зборів — ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА

Просимо всіх Колеґ та їх Дружин, що живуть на терені Центрального та Північного Ню Джерзі, приїхати та взяти участь в Основуючих Зборах Відділу ТУІА.

Григорій Кузьма, орг. реф. ТУІА

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Комісія для охорони і вивчення спадщини В. Винниченка

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

з нагоди 90-річчя від дня народження ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА присвячена вивченню літературної спадщини письменника.

ПРОГРАМА:

Вступне слово і відкриття Конференції — ІВАН ФІЗЕР, заступник президента УВАН у США, професор Ратґерс Університету

ВАЛЕРІЯН РЕВУЦЬКИЙ (Університет Британської Колюмбії, Ванкувер): Еміграційний період драматургії В. Винниченка

ЛАРИСА ОНИШКЕВИЧ (Пенсильвенський Університет); „Соняшна Машина" — Роботи й Антироботи

ГРИГОРІЙ КОСТЮК (УВАН у США): Проблеми наукового вивчення спадщини В. Винниченка

Конференція відбудеться в суботу, 12-го грудня 1970 р. о 3-ій год. дня, в залі Академії: 206 Вест, 100 вул., Н. Й.

ОГОЛОШЕННЯ

АСОЦІЯЦІЯ УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ — ВІДДІЛ у НЮ ЙОРКУ

— влаштовує —

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ

(140 Друга авеню) кімната 32

ПАНЕЛЬ

на тему:

„До проблеми впорядкування нашого громадського життя в США"

Панелісти: інж. Р. Ґалібей, д-р Р. Барановський і д-р Ю. Савицький.

Модератор — д-р Р. Борковський.

Панель відбудеться

в суботу, 12-го грудня 1970 року

Початок о год. 6-ій вечора

Запрошуємо Українське Громадянство. УПРАВА

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ МЕЛОДІЇ

д-ра Зіновія Лиська

У продажі 5 томів, 576 сторін кожний, люксусово видані, разом 5,083 пісні. Цілість охопить 11,477 пісень. 6-ий том у друку.

В першому томі 8 показників кодифікують пісні за джерелами, назвами, територією, жанрами, багатоголоссям, ритмікою, мелодією і формою.

Монументальний твір, рекомендується бібліотекам, книголюбам, мовникам, музикам, хористам і любителям культурних надбань.

Ціна 12.00 дол. за том. Замовлення і належність шліть до:

"SVOBODA"

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ВАСИЛЬ БАРКА

РАЙ — роман

Ціна 2.00 доляри

"SVOBODA"

81-83 Grand Street

Jersey City, N.J. 07303

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. о. Протопресвітера ІГОРЯ ГУБАРЖЕВСЬКОГО

що відійшов у Вічність 5-го листопада 1970 р., буде відправлена

ПАНАХИДА

в суботу, 12-го грудня 1970 р.

в КАТЕДРІ СВ. САВИ (сербська церква)

16 Вест 26-та вулиця, Мангатан

о 4-ій годині дня

Після Панахиди — ПОМИНАЛЬНА ТРАПЕЗА

Запрошуємо Друзів, Приятелів Небіжчика і Парафіян УАПЦ своєю присутністю вшанувати пам'ять Небіжчика.

РОДИНА і ПАРАФІЯЛЬНА РАДА УАПЦ СВ. МИХАЇЛА

З Рідними, Побратимами по Зброї, Приятелями і Земляками ділимося невимовно сумною вісткою, що дня 6-го грудня 1970 р. в лікарні у Ню Йорку, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність на 82-му році життя наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ТЕСТЬ і ДІДУНЬО

сл. п. Д-р ФОТІЙ МЕЛЕШКО

майор Армії УНР, кол. учасник визвольної боротьби України, а зокрема Першого Зимового Походу, організатор і отаман повстанських з'єднань, Лицар Ордену Залізного Хреста Армії УНР, відомий письменник і громадський діяч.

ПАНАХИДА в похоронному домі П. Яреми при 7-ій вул. в Ню Йорку в СЕРЕДУ, 9-го грудня ц. р. о 7:30 год. увечері.

ВИНОС Тлінних Останків з того ж похоронного дому в ЧЕТВЕР, 10-го грудня 1970 р. о 9-ій год. ранку до Катедри св. Володимира УПЦ при 160 Вест 82-ій вулиці, з відтіля після Заупокійної Служби Божої ці Тлінні Останки будуть перевезені до Бавнд Бруку, Н. Дж. і похоронені на Українському Православному Цвинтарі св. Андрея о 12-ій год. в полудне.

Безмірним горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
дочка — НАТАЛЯ з чоловіком
син — АСКОЛЬД з дружиною
син БОРИС
внуки — ГРИГОРІЙ і ФОТІЙ

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

НАДІЇ РОМАНКІВ з ІВАНЦІВ

нашої Найдорожчої і Невіджалуваної ДРУЖИНИ, МАМИ та СЕСТРИ

в ЧЕТВЕР, 10. ГРУДНЯ 1970 р. буде відслужена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАРАСТАС

в ЦЕРКВІ СВ. МИХАЇЛА в ЙОНКЕРСІ, Н. Й., о год. 8:30 ранку.

В КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА в ЕДМОНТОНІ, Альберта, Канада, о год. 7-ій ранку — 10-го ГРУДНЯ та о год. 8:30 ранку — 12. ГРУДНЯ 1970 р.

До участи в Богослуженнях прохають Приятелів і Знайомих:

д-р ІВАН РОМАНКІВ — муж
БОГДАННА РОМАНКІВ — дочка
д-р ЛЮБОМИР РОМАНКІВ — син
д-р ВАСИЛЬ ІВАНЕЦЬ — брат з дружиною

Відзначаючи другу сумну річницю смерти нашої Незабутньої Дружини і Мами

св. п. Ольги з Марчуків Цюк

пересилаємо дальших 120.00 долярів до створеного Фонду Постійної Дарункової Передплати журналу пластового юнацтва „Юнак".

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА — 18 ГРУДНЯ ц. р. о год. 7-ій рано в Церкві ЦАРЯ ХРИСТА у Філядельфії.

ЯРОСЛАВ — чоловік і ОЛЕГ — син

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. д-ра М. КОМАРЯНСЬКОГО

складаємо 20.00 долярів на „Церкву в Потребі"

Ірена та Любомир БОРОДАЙКИ з Рідними

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

— влаштовує —

в суботу, 12-го грудня 1970 року, о годині 7:30 вечора у власному домі

ТРАДИЦІЙНИЙ АНДРІЇВСЬКИЙ ВЕЧІР

Програму вечора виконає АНСАМБЛЬ ПІСНІ і СЛОВА:

Артистки українського театру —
ВАЛЯ КАЛИН-МАГМЕТ, ІВАННА КОНОНІВ
Письменники-гумористи —
ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ, МИКОЛА ПОНЕДІЛОК
Музичний супровід — професор БОРИС БАЗАЛЯ

Після закінчення імпрези, о годині 10:30 вечора відбудуться

РІЧНІ ВИГРАШІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

УПРАВА НАРОДНОГО ДОМУ

ПРЕМ'ЄРА в НЮ ЙОРКУ і ОКОЛИЦІ нового, найкращого, українського кольорового фільму продукції **„КАНУКР"**

ЮРІЙ ДЕНИСЕНКО РОМА ДОЛЬНИЦЬКА

НІКОЛИ НЕ ЗАБУДУ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

ТІЛЬКИ ОДИН ДЕНЬ

Неділя, 13-го грудня 1970 року

Сеанси: 2, 4, 6, 8, 10

ACADEMY OF MUSIC THEATRE

126 East 14th Street, (між 3rd Ave. і 4th Ave.)

"A BEAUTIFUL, SENSITIVE STORY" — OSHAWA TIMES

"CAMERA WORK EQUAL TO SOME OF THE BEST FROM HOLLYWOOD" — TORONTO TTELEGRAM

Фільмований виключно в Канаді, в українській мові, з англійськими підзаголовками.

„МИ НЕ КАТОЛИКИ ДРУГОЇ КЛЯСИ"

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вулицями пробудженої української столиці портрети Тараса Шевченка, так і тепер, представники української спільноти в Америці в особливо складні часи — свої погляди й думки звертають до геніяльного поета української нації, пропаґатора „власної мудрости" Тараса Шевченка. О 12-й г. дня кілька автобусів зупинились біля пам'ятника Кобзареві у Вашинґтоні, що вже вгорі покрився легенькою позеленню міді і став від того ще гарнішим та дорожчим кожному українському серцю. Символічно тут, на українській площі в американській столиці, українці - католики прийшли до українця - православного на спільну раду і для спільних зусиль, адже Українська Католицька Церква, що репрезентує до шести мільйонів вірних, є частиною української історії і частиною однієї нації.

Перед сотнями схилених у задумі сивих і молодечих голів приймав Тарас Шевченко, осяяний сонцем вічної слави і привітним сонцем столиці Америки, вінки й кошики живих квітів з написами на стрічках: від громади з Ню Йорку, громади з Нюарку, громади з Пассейку, від Пласту з Пассейку. Лунає безсмертний „Заповіт", фільмує синів і дочок України, вірних землі Вашинґтона американських громадян, кінооператор Я. Кулинич; у кінці люди роблять сотні фотознімок на згадку під пам'ятником тому, який сказав — і ці слова викарбувані на ґраніті: „Не вмирає душа наша, не вмирає воля"...

„Ми не католики другої кляси"

О 1-й г. по полудні 12 автобусів та близько сотні авт стояли на визначеній поліцією дільниці, а перед розлогим гарним будинком Папської Делеґатури від 900 до 1 000 мирян Української Католицької Церкви в Америці проходили здисциплінованими четвірками, несучи сотні портретів Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа і десяки траспарентів англійською мовою. Маніфестанти проходили великим колом перед будинком із травниками так, що кожний напис легко могли прочитати резиденти Папської Делеґатури з вікон і сотні чи й тисячі пасажирів авт, що проїздили від 1-ї до 3-ї год. дня по великій рухливій Массачузетс евню, біля дому ч. 3 339.

Уряд ЗСА не має посольства при Ватикані, а Ватикан не має посольства у Вашинґтоні. Його ролю фактично виконує Папська Делеґатура, що її очолює Апостольський Делеґат в ЗСА Архиєпископ Луїджі Раймонді. Не тільки Папська Делеґатура, а й тисячі американців, які проїздили автами під час маніфестації, одержали з рук маніфестантів, переважно молоді, листівки англійською мовою під наг. „Хто і чому?"— пояснення причин і суті маніфестації:

„Ми, американці українського роду, вірні Української Католицької Церкви. Це одна із Східніх Церков, про яку майже нічого не знають мільйони членів Римо-Католицької Церкви та її служителів, навіть найвищих ранг. Тому, що ми маємо власні риси в католицькому світі, нас невірно представляють, нас дискримінуйть, нас трактують як католиків „другої кляси". Ми зібралися тут, бо Папська Делеґатура у Вашинґтоні має за завдання бути лучником між вірними і Папським престолом у Римі"... Далі в листівці (розісланій попередньо американській пресі, радіо і телевізії) сказано про вимогу українців-католиків виконувати Постанови Другого Ватиканського Собору про Східні Церкви, визнати й проголосити для Української Католицької Церкви у світі патріярхальний устрій, на чолі з першим Патріярхом, Владикою - ісповідником Кардиналом Йосифом.

У руках маніфестантів — сотні кольорових портретів Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, який на Синоді всіх Єпископів у вересні-жовтні 1969 р. в Римі вказав на необхідність Патріярхату УКЦеркви для добра Церкви й Народу. Тоді ж у Спільному Пастирському Посланні Синод проголосив: „Свідомий грізної нашої дійсности та в своєму почутті відповідальности за душпастирський провід в нашій Церкві, Синод виготовив і прийняв Конституцію Патріярхального устрою в Українській Католицькій Церкві та передав її до рук св. Отця Папи Павла VI, з проханням встановити Київсько-Галицький Патріярхат".

Провід Української Католицької Церкви, як і її миряни, залишились до нині без ясної відповіді з Ватикану. Крім того, плутані відповіді деяких діячів у Ватикані, з Римської Курії, та ганебний лист Кардинала Тіссерана, який образив, заперечуючи навіть історичну назву України, не лише католиків, а й православних українців та євангеликів української національности, себто всю українську націю, — довели до того, що українці прибули на цю маніфестацію, першу в історії Папської Делеґатури у Вашинґтоні.

На чолі маніфестації ідуть священики і сестри-черниці, вірні духові провідники мирян: о. Михайло Горошко, о. Шуст із Бриджпорту, Конн., о. Володимир Андрушків, Мати д-р Марія, ЧСВВ, Сестра Артемія, ЧСВВ, багато мирян несуть запалені свічки, які часто гасить холодний вітер, але їх засвічують знову і знову, немов на доказ незнищимости своєї віри в правду і справедливість. Транспаренти мовчки проголошують: „Кардинале Тіссеране, ви збезчестили себе більше, ніж нашу національну гідність", „Римська Куріє, виконуй постанови Синоду УКЦ", „Ворог в Україні нищить релігійне життя", „Українська Католицька Церква — усамостійнена, на чолі з Патріярхом Владикою Йосифом", „Кардинал Тіссеран твердить, що українців не існує — ось ми!" — цей транспарент несла українська молодь.

Маніфестація, хоч така багатолюдна, відбулась зразково, і тому поліція погодилась на спів релігійних пісень, дармацо спершу на це не було дозволу.

З вікон Папської Делеґатури можна було легко довідатись, звідки прибули учасники маніфестації, бо над колонами людей, що проходили великим колом, маячіли написи: „Ню Йорк, „Нюарк", „Трентон", „Картерет", „Пассейк", „Клівленд", „Елізабет", „Балтиморе", „Випані", „Віллмінґтон", „Аллентавн", „Гартфорд", „Філядельфія", „Натлі"... З Чикаґо миряни прибули автами, між ними д-р Василь Маркусь, член Правління Товариства за патріярхальний устрій. У маніфестації брав участь голова Правління Товариства д-р Зенон Гіль з Трентону, а його брат, д-р Євген Гіль з Вашинґтону, ще за кілька днів перед маніфестацією відвідував Папську Делеґатуру, пояснював, прохав, доказував, що в Україні вже не знають, що таке „карпатські рутени", що ніхто не може ділити вірних Української Католицької Церкви на українців і „карпаторосів", бо це діти одного народу... В демонстрації взяли участь 10 українських священиків та два видатні представники американського наукового світу — обоє з Фордгамського Католицького Університету, які в кінці давали інтерв'ю представникам преси: Єзуїт о. Джордж Малоні і проф. д-р Бирд.

„Ми не католики другої кляси!" та „Одна Церква — один Патріярх!" — таких гасел-транспарентів було найбільше.

Леонід Полтава

В наступному числі читайте: „Делеґація до Папської Делеґатури", „Чотири документи" і „Уповаючи на Господа".

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

СВЯТОМИКОЛАЇВСЬКА ЗУСТРІЧ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У неділю 13 ц. м. о 3:30 в Українського Народного Дому, Флінт вул., заходами Школи Українознавства при Т-ві „Рідна Школа" відбудеться Святомиколаївська зустріч. Кожна дитина одержить подарунок від Управи УНДому в Джерзі Ситі. Там же „Миколаївська пошта" прийматиме дарунки від 2 г. по полудні. У програмі зустрічі — дитяча п'єска „Антипкові пригоди" Лесі Храпливої, у постановці Ганнусі Дидик.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ З НАГОДИ 90-РІЧЧЯ В. ВИННИЧЕНКА

Ню Йорк. — Комісія для охорони і вивчення спадщини Володимира Винниченка при УВАН у ЗСА влаштовує в суботу 12 грудня ц. р. о 3-ій год. по пол. наукову конференцію з нагоди 90-річчя з дня народження Володимира Винниченка, присвячену вивченню літературної спадщини письменника. Відкриє конференцію проф. Іван Фізер, заступник президента УВАН у ЗСА. В дальшому будуть виголошені доповіді: проф. Валеріяна з Ванкуверу про „Еміґраційний період драматургії В. Винниченка", Лариси Онишкевич п. н. „Соняшна машина" — роботи й антироботи" та Григорія Костюка про „Проблеми наукового вивчення спадщини В. Винниченка". Відбудеться конференція в приміщенні УВАН при 206 Вест 100-а вул. в Ню Йорку.

„НІКОЛИ НЕ ЗАБУДУ" В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Після успішних висвітлень в Нюарку - Ірвінґтоні, новий художній кольоровий фільм корпорації „КАНУКР" із Канади під наг. „Ніколи не забуду" буде показаний лише один день у Ню Йорку. Кіносеанси у неділю 13 грудня, о годинах 2, 4, 6, 8 10, в театрі „Академі оф Мюзік" при 126 Схід 14 вулиця, між 3 і 4 евню. Фільм українською мовою, написи — англійською.

ЛІТЕРАТУРНО МИСТЕЦЬКИЙ ВЕЧІР

Ню Гейвен, (МЯ). — Українська Рідна Школа ім. Митрополита Андрея Шептицького в Ню Гейвені вшановує свого патрона Святочним Вечером, літературна частина якого присвячена буде 200-літтю з дня народження батька української літератури — Івана Котляревського. Вечір, в якому виступатимуть учні і абсольvenти школи, відбудеться в суботу 12 грудня 1970 р. в залі української католицької церкви в Ню Гейвені.

З КОНФЕРЕНЦІЇ ЕРС І АБН

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лесовою п'ятою деспотичної російської тюрми націй і людей.

Тому постановляємо:

1. Апелювати до вільних людей, щоб підтримували всіми можливими засобами поневолені народи в їхній боротьбі за свободу і державну незалежність; пригадати кожному, що свобода неподільна і людські права незмінні;

2. Піднести якнайсильніший протест проти насильства над людськими правами і народовбивства в совєтсько-російській імперії і в сателітних державах, проти огидної системи концентраційних таборів і переслідування релігії;

3. Показати народам Заходу, як небезпечно і неправильно було б, якщоб вони стали по боці Росії або червоного Китаю в їхньому конфлікті, тому що, роблячи це, вони звичайно стали б по боці тих, що гноблять поневолені народи в своїх імперіях і комуністичних системах тоді, коли ці поневолені народи борються за своє визволення від обидвох;

4. Пригадати народам вільного світу, що коли не будуть вжиті потрібні заходи проти комуністичного проникання, військової експансії і підривної акції в країнах досі ще вільних, то вони втратять свободу і свої демократичні права;

5. Боротися невідхильно проти кожної форми пристосуванства і боягузтва в політичних середовищах Заходу; звернути увагу членів організації, щоб вони присвятили якнайбільше посвяти в напрямі мобілізації антикомуністичних і антиколоніяльних сил, в спільному фронті підтримуючи аспірації поневолених націй до визволення і національної незалежности;

6. Остерегти німецьких парляментаристів, що комуністам не можна вірити на їхні слова і що ратифікація німецько-совєтського договору не перешкодить Москві приготовляти нову агресію, а навіть відкриє можливість для дальших агресій;

7. Пригадати державним мужам, парляментаристам, політикам країн НАТО, що коли не буде підтримана оборона і зміцнена безпека, то вільний світ буде остаточно наражений на поразку;

8. Закликати вільних людей підтримувати боротьбу за об'єднання в свободі країн, розділених російським і червоним китайським імперіялізмом в Европі та Азії, і ніколи не втрачати з очей тієї моральної вимоги, що всі країни світу, опановані комунізмом, повинні бути визволені.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 11-го ГРУДНЯ 1970 р.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Річні збори Т-ва Запорожська Січ — 155 Відд. о год. 7-ій веч. в залі УНДому, 760 Стейт Стр. На порядку нарад звіти урядовців та вибір нового уряду на 1971 р. — М. Степась, предс., М. Фединишин, секр.

СУБОТА, 12-го ГРУДНЯ 1970 р.

ОЗОН ПАРК, Н. П. Річні збори Т-ва Вільна Україна — 200 Відд. о год. 7-ій веч. у залі при 97th Ave. & 87th Street. Буде вибір управи на 1971 р. Проситься прибути. — Л. Балук, секр.

ЧИКАҐО, Ілл. Річні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 220 Відд. о год. 7-ій веч. в Союзовім домі, 1915 Вест 51-ша вул. На порядку: Звітування уступаючої управи, вибір нової управи на 1971 р., внески та пропозиції, організаційні справи. Присутність членів обов'язкова. — Управа.

AMBRIDGE, Pa. Місячні збори Б-ва св. Василія — 161 Відд. в 7-ій год. веч. в Клюбовій залі. На тих зборах буде номінація і вибір управи на 1971 р. Дня 19 грудня ц. р. відбудеться Передріздвяна Зустріч для дітей в школі св. І. Хрестителя. Буде обговоре теж новорічна зустріч. По зборах — прийняття. — Секретар.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 270 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі, 90-92 Фліт вул. На зборах буде усталена дата річних зборів. Проситься вирівняти вкладки. — А. Шаран, гол., Ст. Островський, фін. секр. і кас., Ст. Ґріша, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 13-го ГРУДНЯ 1970 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Загальні річні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. В програмі зборів: Звіти Управи і Контр. Комісії, дискусія, вибір управи на 1971 р., внески і ухвали на наступний рік. — Управа.

ПАЛМЕРТОН, Па. Річні збори Б-ва св. о. Миколая — 369 Відд. о год. 11-ій перед пол. в залі церкви св. Володимира при First & Deleware Sts. Буде вибір нової управи на 1971 р. — П. Крепич, секр.

MONESSEN, Pa. Річні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. на 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься чл. з Donora і West Newton прибути. На порядку вибір нової управи на 1971 р. та інші важні справи. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

БОФАЛО, Н. П. Річні збори 304 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі, 205 Мілітари Ровд. На порядку дня: вибір нової Управи на 1971 р. та збирання чл. вкладок. — Р. Конотопський, гол., І. Грицковян, кас., М. Гнатик, секретар, Марія-Ірена Гнатик, заст. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. П. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. На порядку нарад: вибір управи на 1971 р., статутові ухвали, і т. д. Проситься вирівняти вкладки. — П. Дзюба, гол., Т. Песко, кас., В. Попович, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. П. Збори С-ва Пресв. Богородиці — 36-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Клюбу при 292 Гадсон Евню. Будуть вирішені дуже важні справи. Проситься чл. прибути. — Марія Філяс, предс., Марія Ковальчук, секр., Катерина Ярославська, касир.

ДІТРОЙТ, Міш. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін. На порядку нарад: звіти управи, вибір нової на 1971 р. та збирання чл. вкладок. Проситься чл. прибути. — С. Леськів, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Василія Вел. — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі церкви Пресв. Діви Марії, 105 вул. Кінсман. Проситься вирівняти чл. вкладки. Річні збори відбудуться 1 січня 1971 р. о год. 2-ій по пол. в тій самій залі. — Управа.

ЦЕНТРАЛ ФАЛС, Р. Ай. Річні збори Т-ва І. Франка — 93 Відд. о год. 2-ій по пол. в Civic Center, Central St. На порядку дня: звіт управи та вибір нової на 1971 р. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Річні збори С-ва Любов — 37 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 214 Фултон вул. На порядку дня: звіти управи та Контр. Комісії, вибір управи на 1971 р. та інші важні справи. — Ю. Корсон, предсідник, А. Реклатес, кас., А. Гнатюк, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва М. Грушевського — 219 Відд. о год. 10-ій перед пол. при 675 So. 19th Street. Проситься чл. прибути на збори. — Мери Н. Юров, секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання чл. вкладок від членів Т-ва Дністер — 430 Відділ, як слідує: 13 грудня, в год. 1-3 по пол. в УСТ Тризуб; 19 грудня в год. 7-9 веч., в Укр. Домі при 23-ій і Бравн вул. Проситься вирівняти вкладки. — Д-р Д. Скальчук, гол., І. Кніґніцький, секр.

СОЮЗОВІ ДІЯЧІ! За десять місяців 1970 року ми придбали 4,350 членів. Щоб покрити виїмкові, „ювілейні" втрати й успішно закінчити цей конвенційний рік, нам треба 6,000 членів. Допоможіть в останніх двох місяцях придбати ще 1,650 нових членів.

ТАРЗАН, Ч. 6475. Наомі хо че виректись своєї професії

Ми зажурені, Тарзане. Ми зробили сильними ноги твоєї жінки, але не маємо ліку на недугу голови малого чоловіка.

Лікуючі мужі зголошують, що нема ліку, вожде Меду, — ти не можеш добути його! За це власне ти маєш моє довір'я, як також пошану.

Ось так сотнику Дикий Коте, коли я доставлю доктора Доміні до шпиталю в Мамбузі, то зречуся свого військового ступня. Повернуся до Тарзана, як цивільна особа!

Ступінь майора не є чимось, чого можна так швидко вирікатися, медсестро Наомі. Навіть для Тарзана. Мені забрало 10 років, поки я став сотником.